

KÆMPE FLISER

Fliser i meget store størrelser skal i princippet lægges ligesom alle andre fliser. Næsten. For **der er en håndfuld ting, du skal vide, inden du kaster dig over arbejdet med kæmpefliserne.** Så skal du nok komme sikkert i mål.

De er utrolig populære, de helt store fliser. I stedet for en masse små fliser, der sættes sammen med mange fuger imellem, får du store flader, der kun brydes af få fuger. Men du kommer til at betale, både i indkøb og i arbejdstimer, for i takt med flisernes størrelse vokser også udfordringerne ved at lægge dem.

Når fliserne vokser sig over 60 x 60 cm, bliver de sværere at håndtere, både fordi de bliver tungere, og fordi de bliver sværere at bakse med. Samtidig skal der ganske få ujævnheder til i ét hjørne, før en stor flise vipper flere millimeter op i det modsatte hjørne en meter eller længere væk, og det giver risiko for ujævne fliser.

Oven i det kommer risikoen for, at der opstår lufthulrum i klæberen under flisen, og udfordringerne med at skære fliserne til. Men det er blot udfordringer, der skal overvindes, og med flid og omhyggelighed skal du nok komme i mål. □

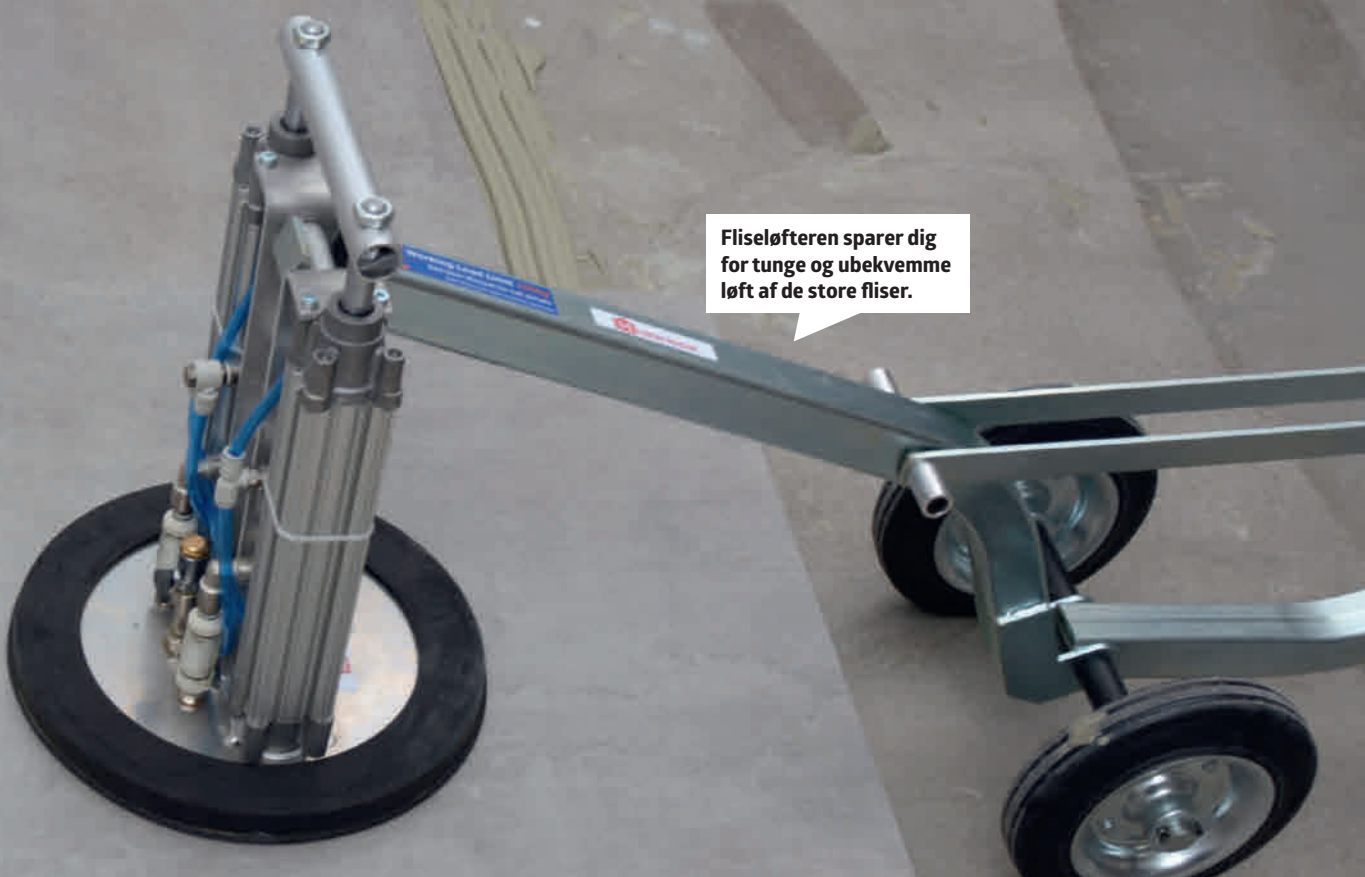
VÆLG EN SPARTEL MED STORE TÆNDER

Store fliser kræver også større værktøj, bl.a. en tandspartel med store tænder.

Flisetykkelser på 7 mm eller større

Flisens kantlængde	Tandstørrelse på underlag	På flisens bagside
400-600 mm	8 x 8 – 10 x 10 mm	–
600-1.200 mm	10 x 10 – 10 x 20 mm	Tyndt lag med glat spartel
1.200-3.000 mm	12 x 12 – 10 x 20 mm	4 x 4 mm

Nogle producenter laver særlige klæbere til store fliser, mens andre anbefaler samme klæber som til mindre fliser. Forskellen er næppe ret stor.

Fliseløfteren sparer dig for tunge og ubekvemme løft af de store fliser.

De store fliser (fra 80 cm og op) kan nemt veje mellem 15 og 50 kilo stykket.

En lille tandspartel dur ikke her. Spartlen skal passe til flisens størrelse.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Det er ikke en begynderopgave at lægge store fliser. Skal der ovenikøbet tilskræres meget, stiger sværhedsgraden.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

Afhænger helt af rummets og flisernes størrelse, men husk de lange tørretider.

PRIS

Fra ca. 1.200 kr. pr. m² og opefter.

MATERIALER

- Evt. gulvnivelleringsmasse
- Primer
- Fliseklæber
- Fliser
- Fugemasse

SPECIALVÆRKTØJ

- Fliseskærer
- Fliseløfter
- Flisevibrator
- Stor tandspartel

Forberedelse og fliselægning

De store fliser kræver et helt plant underlag. Har du støbt nyt gulv, skal betonen være helt afhærdet. Utålmodighed kan resultere i skæve, løse eller vippende fliser.

1. Ujævnheder skal rettes op. Med en gulvspartelmasse kan du jævne eventuelle lunger ud. Har du toppe, må du slibe dem ned.

2. Tolerancerne er små. Når du lægger et tommers vaterpas på gulvet, må der ikke være mere end 2 millimeter luft under den nogen steder. Det er strengere krav end til små fliser.

3. Hele gulvet skal primes, inden du lægger fliseklæber på. Primeren forhindrer, at betonen suger alt vandet ud af din klæber, inden den kan nå at klæbe flisen ordentligt fast. Lad primeren tørre.

4. Træk fliseklæberen på et felt ad gangen. Med en stor tandspartel, designet til store fliser, trækkes klæberen på, så den dækker lidt mere end en flise. Vær omhyggelig med at skabe lige høje toppe ved at holde spartlen i samme vinkel.

5. Træk klæber på flisens bagside. Her bruger vi ikke clips eller kiler, og så kan klæberen lægges på i ét jævnt lag på ca. én millimeter med spartlens glatte side.

6. Læg flisen på plads. Når den ligger korrekt i forhold til de øvrige fliser, bankes eller vibreres den på plads. Kontrollér med et langt vaterpas, at alle fliserne ligger fuldkommen plant.

5

STRIBER ELLER EJ

For at sikre god vedhæftning af de store fliser skal der smøres klæber på både gulv og flisens bagside. På flisen kan klæberen smøres på i et jævnt lag (kaldet buttering-floating-metoden).

Men du kan også trække klæberen igennem med tandspartlen. Hvis du bruger fliseclips, kan dette være et krav fra producentens side. I så fald skal du huske, at striberne skal følge hinanden i begge lag. De må altså ikke krydse hinanden!

6

FLISELØFTER

Fliser op til en vis vægt kan du løfte med sugekopper, som du holder i hænderne, men skal du lægge mange eller meget store fliser, bliver det hårdt for ryg og skuldre. Lej en fliseløfter a la denne, så skåner du dig selv for mange tunge, ubekvemme løft.

FLISEKLÆBER

Der findes et væld af fliseklæbere på markedet. Hver producent har typisk et bredt udvalg, hvor hver klæber har sine specifikke egenskaber.

Gå på producenterens hjemmeside, og vælg først og fremmest en fliseklæber, der er egnet til den størrelse fliser, du vil lægge. Vi anbefaler en fleksibel klæber, der kan modstå bevægelser i gulvet.

Tilskæring af store fliser

En af de største udfordringer ved store fliser er tilskæringen. Det kræver lidt ekstra værktøj, som du kan leje i velassorterede flisebutikker.

1. Arbejdsbordet sikrer støtte. Brug et arbejdsbord, der understøtter hele flisen og har en behagelig højde.

2. Lej en fliseridser med styreskinne. Med den kan du ridse helt præcist i flisen og herefter knække flisen. Det kræver lidt øvelse at mestre den.

3. Lej en fliseskærer til vinkelsliber. Hvis fliserne er meget tykke, kan du i stedet bruge en fliseskærer med diamantskæreskive. Den kan skære op til 20 mm tykke fliser.

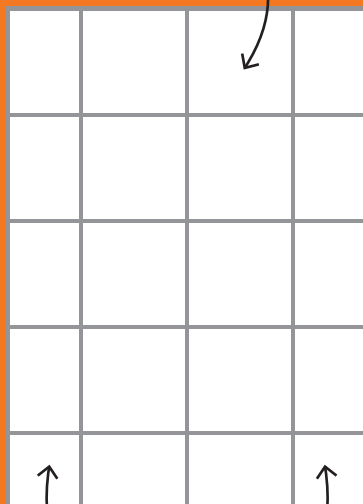

Undgå smalle flisestriber

Forsøg at få fliserne til at ligge, så du i rummets midte har en fuge eller midten af en flise og langs væggene minimum 1/3 flisebredde. Helt smalle flisetrimler pynter ikke.

I midten ligger der altid hele fliser.

Midten af rummet.

Skal der skæres, så fordel de delte fliser i siderne. Og helst ikke smallere end 1/3 flise.

Fugning

Fugningen af store fliser er den samme som ved små fliser og kan udføres et par døgn efter lægningen. Fugemassen skal trykkes godt ned i fugerne, og der skal vaskes efter. Fugerne er noget længere om at tørre – regn med en fordobling af tørretiden i forhold til små fliser.

1. Træk fugemassen ned i fugerne. Brug et fugebræt eller gummibræt til at trække fugemassen godt ned i fugerne, så de fyldes helt ud. Træk til sidst diagonalt på fugerne, så du ikke får udhulet fugerne.

2. Vask efter med en svamp (gerne på et bræt som her). Vent, til fugen har sat sig en smule (15-30 minutter) og ikke er helt blød i overfladen, og kørs forsigtigt uden at trykke. Skyl svampen ofte. Tør efter med en blød bomuldsklud, så det matte fugesløv forsvinder helt.

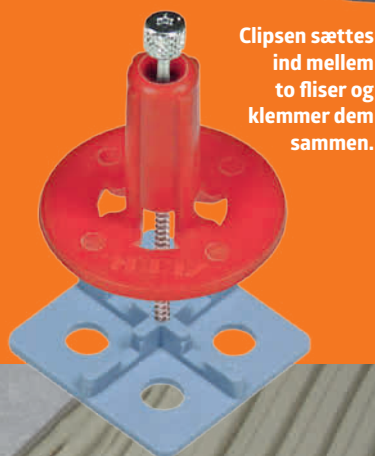

En flisevibrator med en stor flade gør arbejdet hurtigere.

Fliseclips hjælper dig

Der findes flere clipse- eller kilesystemer til store fliser. De sørger for at rette alle fliser ind efter hinanden, så alle flisernes kanter ender i samme niveau, så der ikke opstår små forskelle i højden.

Vær opmærksom på, at et system med clips eller kiler kan kræve, at du bruger tandspartel til klæberen på flisens bagside.

Clipsen sættes ind mellem to fliser og klemmer dem sammen.

Clipsen skal sidde, indtil klæberen er hærdet, og overdelen kan herefter knækkes eller skrues af.

Flisevibrator

En flisevibrator sørger for at vibrere alle luftlommer i fliseklæberen ud, så du undgår fliser, der lyder hule, når du træder på dem, eller som i værste fald knækker. Alternativet er mange slag med en gummihammer.

Vibratoren sender små vibrationer ud på flisen og ned i underlaget og er langt mere skånsom end slag.

Du kan være heldig at finde en udlejer af værktøj, der har en flisevibrator i sortimentet. Alternativt kan du finde mindre modeller, der koster ned til ca. 1.000 kroner.